

2013-03-14

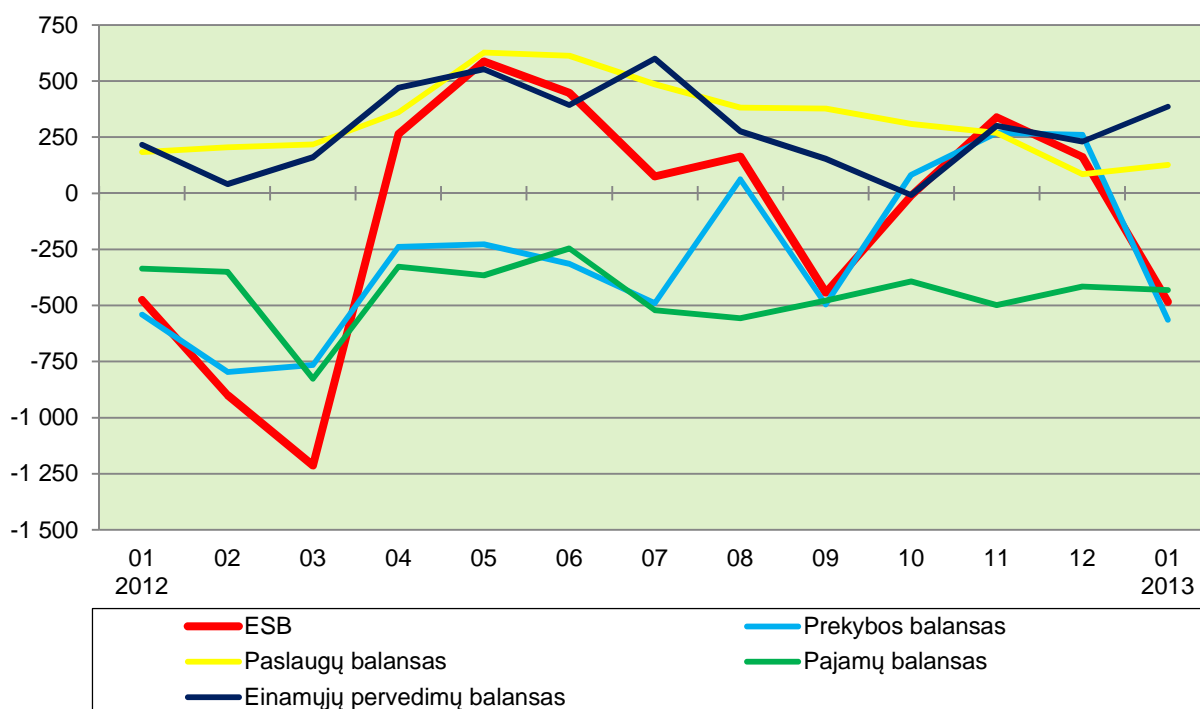
2013 M. SAUSIO MĖN. LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKĖJIMŲ BALANSAS (pagrindinių balanso rodiklių apžvalga)

2013 m. sausio mėn. šalies mokėjimų balanse susidarė **einamosios sąskaitos balanso (ESB) deficitas**. Palyginti su 2012 m. sausio mėn., jis padidėjo nedaug (8,7 mln. Lt), tačiau 2012 m. gruodžio mėn. buvo užfiksuotas ESB perviršis. Deficitą lėmė prekybos ir pajamų balansų deficitai, kurių neatsvėrė paslaugų ir einamųjų pervedimų pertekliniai balansai. Teigiamas 2013 m. sausio mėn. mokėjimų balanso **finansinės sąskaitos** balanso dydis (435,6 mln. Lt) gautas dėl didėjusių tiesioginių užsienio investicijų (TUI) Lietuvoje.

Einamoji sąskaita. 2013 m. sausio mėn. šalies mokėjimų balanso ESB deficitas buvo 484,1 mln. litų. Išankstiniais vertinimais, paskutinių dvylikos mėnesių (2012 m. vasario–2013 m. sausio mėn.), kaip ir 2012 m. sausio–gruodžio mėn., ESB deficitas sudarė apie 1 mlrd. litų.

ESB ir jį sudarantys balansai

Mln. Lt

Prekės. Užsienio prekybos deficitas 2013 m. sausio mėn. šalies mokėjimų balanse sudarė 564,6 mln. litų. Palyginti su 2012 m. sausio mėn., jis padidėjo 4,5 procento, o 2012 m. gruodžio mėn. buvo užfiksuotas 260,5 mln. litų prekybos balanso perteklius. Palyginti su praėjusių metų gruodžio mėn., prekių eksportas sumažėjo 7,6, o importas išaugo 4,3 procento. Palyginti su 2012 m. sausio mėn., tiek prekių eksportas, tiek ir importas padidėjo – atitinkamai 15,9 ir 14,9 procento.

Paslaugos. 2013 m. sausio mėn., paslaugų balanso perviršis sudarė 126,4 mln. litų ir, palyginti su 2012 m. gruodžio mėn., padidėjo 41,2 mln. litų, arba 48,4 procento. Palyginti su gruodžio mėn., paslaugų eksportas ir importas išaugo atitinkamai 4,1 ir 0,6 procento. Palyginti su 2012 m. sausio mėn., šių metų sausio mėn. paslaugų eksportas didėjo lėčiau (19,2 %) nei paslaugų importas (30,6 %), todėl paslaugų balanso perviršis sumažėjo 31,3 procento.

Pajamos. Bendras sausio mėn. pajamų balanso deficitas buvo 431,8 mln. litų (investicijų pajamų balanso deficitas – 443,8 mln. Lt, o darbo pajamų balanso perviršis – 12 mln. Lt). Palyginti su 2012 m.

gruodžio mėn., bendras pajamų balanso deficitas padidėjo 3,9 procento, o palyginti su 2012 m. sausio mėn., – 28,8 procento (daugiausia dėl išaugusio TUI pajamų balanso deficito).

Einamieji pervedimai. 2013 m. sausio mėn. einamųjų pervedimų balanso perviršis sudarė 385,9 mln. litų (2012 m. gruodžio mėn. buvo 231,3 mln. Lt, o sausio mėn. – 216,4 mln. Lt perviršis).

Pervedimai iš ES paramos fondų 2013 m. sausio mėn. sudarė 440,8 mln., o privačių asmenų pervedimai iš užsienio – 250,6 mln. litų. Palyginti su 2012 m. gruodžio mėn., pervedimai iš ES paramos fondų padidėjo 1,8 karto, o privačių asmenų pervedimai sumažėjo 21,3 procento. 2012 m. sausio mėn. minėti pervedimai sudarė atitinkamai 323,6 ir 221 mln. litų.

2013 m. sausio mėn. apskaičiuotos Lietuvos įmokos į ES biudžetą sudarė 168,1 mln., o privačių asmenų pervedimai iš Lietuvos – 136,8 mln. litų. Palyginti su 2012 m. gruodžio mėn., įmokos į ES biudžetą padidėjo 1,5 karto, o privačių asmenų pervedimai iš Lietuvos sumažėjo 1,7 karto. Praėjusių metų sausio mėn. minėti srautai sudarė atitinkamai 93,4 ir 245,9 mln. litų.

Kapitalo sąskaitos balansas (parodantis neatlygintinių kapitalo pervedimų į Lietuvą srautą) 2013 m. sausio mėn. sudarė tik 0,04 mln. litų. 2012 m. gruodžio mėn. šių pervedimų buvo 179,7 mln., o sausio mėn. – 15,1 mln. litų.

Finansinė sąskaita. 2013 m. sausio mėn., neįskaitant oficialiųjų tarptautinių atsargų, grynosios užsienio investicijų įplaukos sudarė 492,3 mln. litų, o jas lėmė didėjusios grynosios tiesioginės investicijos.

Užsienio investicijos Lietuvoje 2013 m. sausio mėn. didėjo, o jų įplaukų srautas sudarė 773 mln. litų. 2012 m. sausio mėn. buvo 143,6 mln., o gruodžio mėn. – 505,4 mln. litų įplaukų.

Lietuvos investicijos užsienyje 2013 m. sausio mėn. didėjo, o jų srautas sudarė 280,7 mln. litų. 2012 m. tiek sausio mėn., tiek ir gruodžio mėn. jos taip pat didėjo, o jų srautai sudarė atitinkamai 1,8 mlrd. ir 549,1 mln. litų.

Investicijų srautai

Mln. Lt

	Grynieji investicijų srautai			Lietuvos investicijos užsienyje			Užsienio investicijos Lietuvoje		
	2013 m. sausio mėn.	2012 m. gruodžio mėn.	2012 m. sausio mėn.	2013 m. sausio mėn.	2012 m. gruodžio mėn.	2012 m. sausio mėn.	2013 m. sausio mėn.	2012 m. gruodžio mėn.	2012 m. sausio mėn.
Bendras investicijų srautas (neįskaitant oficialiųjų tarptautinių atsargų)	492,3	-43,7	-1692,0	-280,7	-549,1	-1 835,5	773,0	505,4	143,6
Tiesioginės investicijos	774,5	-18,6	127,8	62,4	-257,7	-196,9	712,1	239,0	324,7
Portfelinės investicijos	-96,1	-29,0	-138,2	-33,3	-49,9	-72,7	-62,8	20,9	-65,5
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-43,9	128,2	18,3	-13,2	-9,1	22,7	-30,7	137,3	-4,4
Skolos vertybiniai popieriai	-52,2	-157,2	-156,5	-20,1	-40,8	-95,3	-32,1	-116,4	-61,1
Išvestinės finansinės priemonės	-3,4	-1,6	8,6	15,4	9,8	22,7	-18,8	-11,4	-14,1
Kitos investicijos	-182,7	5,6	-1 690,2	-325,1	-251,3	-1 588,6	142,4	256,9	-101,6
Pinigų finansinės institucijos	-169,4	347,6	-1 806,5	-329,7	-17,3	-1 501,3	160,2	364,9	-305,2
Kiti sektoriai	-173,5	-321,2	-252,3	-0,3	-179,6	-175,1	-173,3	-141,6	-77,2

(+) – užsienio turto sumažėjimas arba įsipareigojimų padidėjimas.

(-) – užsienio turto padidėjimas arba įsipareigojimų sumažėjimas.

Lentelėje eilučių ir stulpelių suma dėl apvalinimo gali nesutapti su bendru investicijų srautu.

Tiesioginės investicijos. 2013 m. sausio mėn. grynosios TUI įplaukos į Lietuvą buvo 774,5 mln. litų (2012 m. sausio mėn. grynosios TUI įplaukos sudarė 127,8 mln., o gruodžio mėn. jų nutekėjimas – 18,6 mln. Lt).

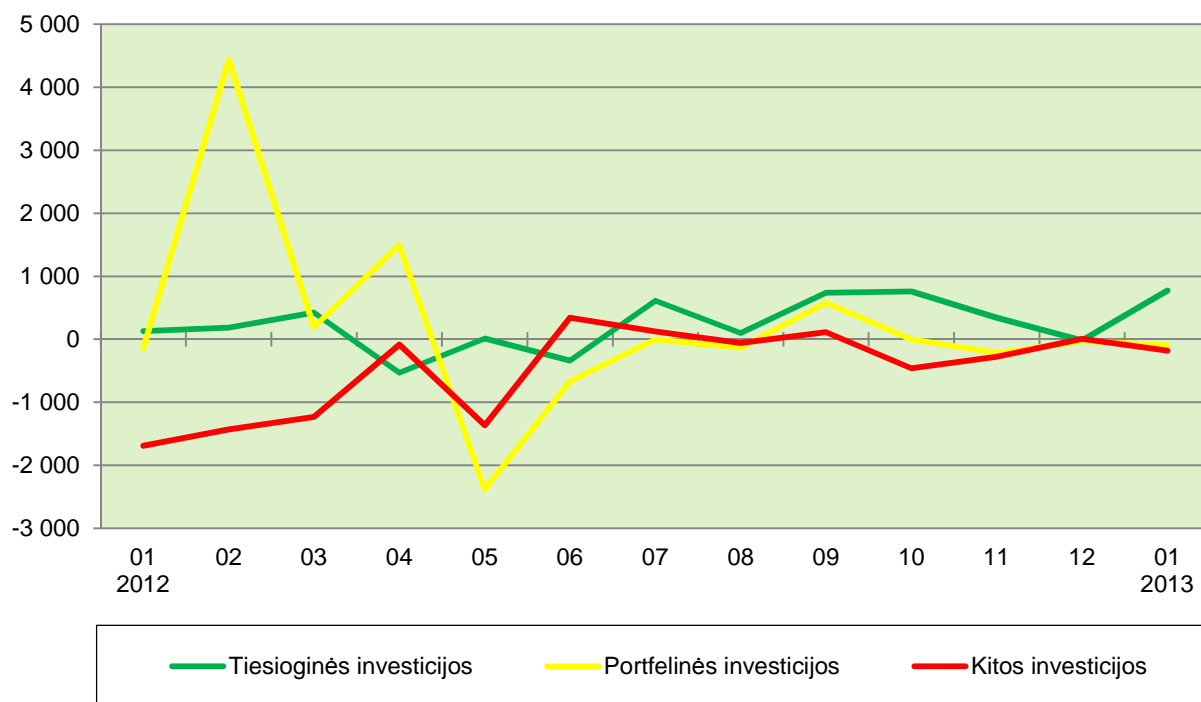
TUI srautas į Lietuvą šių metų sausio mėn. buvo 712,1 mln. litų ir, palyginti su 2012 m. atitinkamu laikotarpiu, padidėjo 387,4 mln. litų, arba daugiau nei du kartus (palyginti su 2012 m. gruodžio mėn., TUI srautas į Lietuvą išaugo beveik tris kartus). Šis padidėjimas gautas dėl kito kapitalo įplaukų.

Šalies ūkio subjektų tiesioginės investicijos užsienyje 2013 m. sausio mėn. mažėjo, o jų srautas sudarė 62,4 mln. litų (2012 m. sausio mėn. jos didėjo ir jų srautas buvo 196,9 mln., o gruodžio mėn. – 257,7 mln. Lt). Šį tiesioginių investicijų užsienyje mažėjimą lėmė kito kapitalo nutekėjimas (70,4 mln. Lt).

Portfelinės investicijos. 2013 m. sausio mėn. grynas portfelinių investicijų nutekėjimas iš Lietuvos sudarė 96,1 mln. litų. Praėjusių metų sausio mėn. grynas šių investicijų nutekėjimas sudarė 138,2 mln., o gruodžio mėn. – 29 mln. litų.

Kitų investicijų ir išvestinių finansinių priemonių grynas nutekėjimas iš Lietuvos šių metų sausio mėn. sudarė 186,1 mln. litų (2012 m. sausio mėn. buvo 1,7 mlrd. Lt nutekėjimas, o gruodžio mėn. – 4 mln. Lt įplaukos). Didžiausią įtaką šiam nutekėjimui darė didėję pinigų finansinių institucijų kitų investicijų turtas užsienyje ir mažėję kitų sektorių kitų investicijų įsipareigojimai.

Grynieji investicijų srautai Mln. Lt

2013 m. sausio mėn. oficialiųjų tarptautinių atsargų neigiamas (56,8 mln. Lt) srautas mokėjimų balanse reiškia, kad jos didėjo.